

Uprawnienia i użytkownicy

Format polecenia ls -al:

Na początku każdego wiersza znajdują się znaki typu

-rw-rw-r--

-rwxrwxrwx

Pierwszy znak określa czy jest to plik/katalog/urządzenie	właściciel	grupa	inni
- plik l - link d - katalog b - block c - character	rwx	rwx	rwx

Uprawnienia

Rodzaje uprawnień:

	skrót	dec	oct
odczyt	r	4	100
zapis	w	2	010
uruchomienie	x	1	001

chmod u/g/o +- r/w/x nazwa pliku chmod uog nazwa pliku	zmienia uprawnienia do pliku
---	------------------------------

Ćwiczenie 3.1

1. Utwórz nowy plik i dodaj do niego dowolny tekst
2. Jakie są uprawnienia tego pliku dla każdej z grup?
3. Odbierz uprawnienia do odczytu
4. Spróbuj otworzyć plik

Ćwiczenie 3.2

1. Ustaw uprawnienia tak, żeby tylko właściciel pliku mógł go otworzyć.

whoami	aktualnie zalogowany użytkownik
who	lista użytkowników, którzy są aktualnie zalogowani

Zarządzanie użytkownikami

Dodawanie użytkowników

useradd	Dodanie nowego użytkownika w systemie
useradd -D	Domyślne parametry dla nowego użytkownika
useradd -m	Utworzenie nowego użytkownika wraz z katalogiem domowym
useradd -s /bin/bash	Ustawienie domyślnej powłoki na basha
passwd user	Ustawia hasło dla użytkownika

Ćwiczenie 3.3

1. Dodaj swojego użytkownika wraz z katalogiem domowym
2. Ustaw hasło dla nowego użytkownika
3. Zaloguj się na koncie nowego użytkownika za pomocą su
4. Sprawdź że jesteś zalogowany na nowym koncie za pomocą whoami
5. Utwórz nowy plik w katalogu /tmp
6. Wyświetl jego zawartość
7. W drugim terminalu wyświetl zawartość pliku
8. Odbierz uprawnienia do odczytu dla innych użytkowników
9. Spróbuj wyświetlić zawartość pliku

chown	zmiana właściciela pliku
-------	--------------------------

Uruchom polecenie `ifconfig` i znajdź swój adres IP - powinien się znajdować po słowie "inet". Następnie wymieńcie się z osobą obok adresami, nazwami i hasłami użytkowników których utworzyli/łyście i zalogujcie się do nich przez SSH. Teraz zamiast adresu `www` będziecie używać adresu IP.

Będąc zalogowanymi na maszynie obok pobierzcie przy pomocy polecenia `wget` jakiś fajny obrazek z internetu do katalogu `Downloads` i zobaczcie co osoba obok wam pobrała.

Poeksperymentujcie z różnymi uprawnieniami do plików i zobaczcie jak wpływają one na ich dostępność.

Żeby przesłać plik z jednego komputera na drugi użyjemy programu `scp`.
Poniższa komenda:

```
scp myfile user@otherhost:/foo/bar
```

Pozwala na przesłanie pliku *myfile* do katalogu `/foo/bar` użytkownika *user* na maszynie *otherhost*.

Stwórz plik, napisz w nim krótką wiadomość i prześlij na komputer osoby obok.